

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘУЕЛСІЗДІГІНІҢ 30 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«КӨПТІЛДІЛІК ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
КОММУНИКАЦИЯ: ТӘЖІРИБЕ, МӘСЕЛЕЛЕР,
ПЕРСПЕКТИВАЛАР» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

**МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«ПОЛИЯЗЫЧИЕ И МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ:
ОПЫТ, ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 30-ЛЕТИЮ НЕЗАВИСИМОСТИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ПАВЛОДАР
2022**

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2
Қ18

Редакция алқасының бас редакторы:

Садыков Е. Т., ә.ғ.д., профессор, «Торайғыров университеті» КЕАҚ
Баскарма Төрағасы – Ректор

Жауапты редактор:

Ержанов Н. Т., б.ғ.д., профессор, «Торайғыров университеті» КЕАҚ
Баскарма Төрағасының гылыми жұмыс және халықаралық ынтымактастық
жөннегір орынбасары

Редакция алқасының мүшелері:

Зейнулина А. Ф., Бектұрова Ж. Б., Каирбаева А. К.

Жауапты хатшылар:

Айтмагамбетова М. Б., Байдильдина А. Е., Нургожина Б. В., Нуркина Н. А.,
Сахариева А. Ж., Селезнева К. С.

Қ18 Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған «Көптілділік
және мәдениетаралық коммуникация: тәжірибе, мәселелер, перспективалар» :
Халықаралық гылыми-практикалық конференциясының материалдары. –
Павлодар : Торайғыров университеті, 2022. – 665 б.

ISBN 978-601-345-274-6

Жинақта қазақстандық және шетелдік ғалымдардың, оқытушылардың,
мұғалімдердің, докторанттардың, магистранттардың гылыми-теориялық және
практикалық жұмыстары ұсынылған. Ұйымдастырушылар ел бірлігінің кепілі
ретінде Қазақстанда мемлекеттік тілдің қызмет ету проблемаларына, лингвистикалық
және ұлттық-мәдени олшемдер аспектісінде казақ тілін оқытуға, поэтический
Қазақстандағы қазіргі тілдік жағдайға, көпмәдениеттілік қағидаттарында белім
беруді дамытудың сыртқы және ішкі факторларына, сондай-ақ мәдениет пен
мәдениетаралық коммуникацияны трансляциялаудың маңызды құралы ретінде
аударма проблемаларына арналған мәселелерді талқылау алаңына шығарады.

Конференция материалдары пәнаралық сипатқа ие және көптеген мамандар
үшін қызыгуышылық тудыруы мүмкін.

Дәйексөздердің, есімдердің, атаулардың және өзге де мәліметтердің
түпнұсқалылығы мен дәлдігі, сондай-ақ зияткерлік меншік туралы заннаманың
сакталуы үшін жарияланатын материалдардың авторлары жауапты болады.

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2

ISBN 978-601-345-274-6

© Торайғыров университеті, 2022

1 секция. Мемлекеттік тіл – Ел бірлігінің кепілі.

Қазақ тілін оқытудың өзекті мәселелері:

Қазақ тілін оқытудағы лингвистикалық және

ұлттық-мәдени өлшем

1 секция. Государственный язык – залог единства страны.

Актуальные проблемы преподавания казахского языка:

лингвистическое и национально-культурное измерение в
преподавании казахского языка

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ – БІРЛІК ПЕН КЕЛІСІМ ТІЛІ

БАЙТЕНОВА Б. А.

Қазақ тілі мен әдебиеті пәннің мұғалімі

№ 2 ЖОББМ, Железин ауданы

Ешбір мәдениет, ешбір ұлт тілсіз өмір сүре алмайды. Тіл
ұмытылған сайын ұлт жойылады. Тіл коммуникативті қызмет
атқарады, ол арқылы халықтың бүкіл бай мүмкіндіктері ашылады.
Тұрлі этнос өкілдері шоғырланған ауқымды лингвистикалық
кеңістік саналатын Қазақстанда тұрлі тілдерді менгеру мен менгеру
бағытында белсенді жұмыстар жүргізілуде. Елімізде тілдердің
ұштұғырылығы саясаты жүзеге асырылада, ең алдымен мектептерде
оқыту қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жүргізілуде. Сонымен
қатар, білім беруді тығыз тұратын этнос тілінде жүргізетін мектептер
де бар. Тіл тәрбиесі құндылық ретінде оған мемлекет, қоғам және
жеке тұлға тараپынан қызығынан табады. Осыған байланысты
тілдік тәрбиені мемлекеттік, қоғамдық және тұлғалық құндылық
ретінде айтуға болады.

Кез келген тілдің рөлі оның мемлекет пен қоғамдағы
мәртебесімен айқындалады. Тіл халықаралық қатынас құралы
бola алады. Бұл әлеуметтік функциялардың максималды қолемін
орындағынын жаһандық тараулар және әмбебап мәдениет тілдері.

Қазақстанның Тұнғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан
Әбішұлы Назарбаев: «Қазіргі әлемде Қазақстан халқы үш тілде
сөйлейтін жоғары білімді ел ретінде қабылдануы керек. Бұл қазақ
тілі – мемлекеттік тіл, орыс тілі – ұлтаралық қатынас тілі, ағылшын
тілі – жаһандық экономикаға ойдағыдан кіргізу тілі. Бұл қағида
бәсекеге қабілетті және сапалы мамандарды даярлауға бағытталған
заманауи қазақстандық белім беру жүйесінің негізін құрайды.

Қазіргі қазақстандық – ұлтына қарамастан үш және одан да
көп тілді менгерген, бірақ өз бастауының маңыздылығын түсінетін,

ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ В УСЛОВИЯХ РАЗНОНАПРАВЛЕННОЙ И МНОГОПРОФИЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ОБУЧАЮЩИХСЯ

КАПЕНОВА Ж. Ж.
к.п.н., ассоц. профессор (доцент)
Торайтыров университет, г. Павлодар

В современной лингводидактике термин «технология обучения» активно используется в двух основных значениях: 1) совокупность методов и приемов, направленных на совершенствование структуры и обеспечение эффективности учебного процесса; 2) использование глобальных сетей интернет-технологий дистанционного обучения. В первом случае технология обучения понимается как форма непосредственного взаимодействия учителя или преподавателя и обучающихся в реальных условиях коммуникации; во втором – как форма опосредованного общения участников образовательного процесса в виртуальном контексте.

В обоих случаях обучение языкам направлено на результативность, экономичность достижения результатов путем освоения необходимого или большого объема информации при минимальных затратах времени, сил и средств, повышение мотивации, совершенствование личностных деловых и интеллектуальных качеств, эргономичность среды, положительного настроя и сотрудничества в обстановке иноязычной учебной коммуникации.

В настоящее время наблюдается огромное количество и разнообразие массовых открытых онлайн-платформ, онлайн-курсов, онлайн-сервисов, электронных библиотек, словарей, справочников, энциклопедий, видеоматериалов и других информационно-коммуникационных инструментов обучения языкам. Полностью описать такое множество имеющихся ресурсов невозможно, так как они постоянно обновляются и изменяются в ответ на вызовы современности. За ними следует идти и, по возможности, учитывать новые данные, необходимые в учебном процессе.

В условиях разнонаправленного и многопрофильного обучения языкам в школе и вузе немаловажным является вопрос о технологиях обучения языкам в онлайн-формате. С одной стороны, ориентированных на формирование знаний и умений путем интегрированного обучения предмету и языку (когнитивно-коммуникативная технология), с другой, на формирование практических навыков и компетенций на иностранном языке

(проектные технологии, творческие технологии, дистанционное обучение, кейс-технология).

Особенностью системы общего среднего образования (10-11-е классы) является деление на естественно-математическое направление (ЕМН) и общественно-гуманитарное направление (ОГН). Следовательно, содержание предметов языкового цикла носит характер разнонаправленности обучения. Наиболее эффективной, на наш взгляд, является когнитивно-коммуникативная технология обучения неязыковым дисциплинам, толкование которой дано казахстанским методистом К. Н. Булатбаевой в учебном лингводидактическом словаре, предназначенном для функционально-коммуникативного аспекта обучения [1]. Когнитивно-коммуникативная технология определяется следующим образом: «Технология, направленная на формирование профессионально ориентированной иноязычной коммуникативной компетенции на основе интеграции методики преподавания неязыковой дисциплины (когнитивная обработка учебного материала в учебных целях) и методики преподавания второго языка (система поэтапной организации формирования лексической, грамматической, речевой и коммуникативной компетенции)» [1, с. 9]. Речь идет о рациональной организации и планировании учебной деятельности, основанной на сочетании предметного и языкового содержания материала. Когнитивная обработка осуществляется на материале лексики; система последовательных учебных действий строится посредством грамматических, речевых и коммуникативных алгоритмов выражения мысли.

Представим фрагмент учебной работы по когнитивно-коммуникативной технологии в рамках темы раздела «Показатель развития общества: экология, биоресурсы» для 11 класса. В первую очередь отметим, что основная лексика данной темы преимущественно используется в книжной, научной речи. Слова можно сгруппировать в несколько объединений, составляющих микротемы:

- 1 микротема – общество;
- 2 микротема – экология;
- 3 микротема – биоресурсы.

В рамках каждой микротемы составляются тематические поля слов и когнитивные модели ключевых лексем.

Понятие «тематическое поле» слов в современной лингвометодике рассматривается как единица «обогащения

словарного запаса обучающихся; совокупность слов и сочетаний слов, относящихся к одной теме и активных в рамках этой темы» [1, с. 12]. Так, например, в рамках 1 микротемы «Общество» возможно тематическое поле следующих слов: *общность, взаимоотношения людей, взаимодействие с природой, история, территория, человечество, люди, народ, население, культура, традиции* и т.д.

Понятие «когнитивная модель» активно применяется в лингвистике и определяется как «некоторый стереотипный образ, с помощью которого организуются знания, опыт и их оценка» [2, с. 110]. Составление когнитивных моделей актуально и в методике обучения языкам, что позволяет всесторонне изучить предмет (content), обогатить знания о картине мира, обрести опыт самостоятельного создания высказываний в устной или письменной формах.

Приведем примеры моделей в рамках названных микротем:

1 *общество – совокупность людей*: население, граждане, люди, друзья, единомышленники, общественные объединения, «род человеческий» и т.д.;

2 *Общество – система*: интересы, правила, нормы, традиции, обычаи, стереотипы, «люди старой закалки» и т.д.;

3 *Общество – процесс развития*: возникает, формируется, развивается, движется, процветает, эволюционирует, прогрессирует, отстает, деградирует, «темные люди», «человек с большой буквы» и т.д.;

4 *Общество – природа*: часть мира, отражение природы, взаимодействие с окружающей средой, созерцает природу, разрушает, антропогенные процессы, человечество губит, природа может мстить, «рыбам – вода, птицам – воздух, а человеку – вся земля», «Царь природы», «человеческий фактор» и т.д.

В рамках 2 и 3 микротем «Экология», «Биоресурсы» возможны когнитивные модели, построенные в соответствии с рационально-логической структурой научного текста:

1 «Экология»//«биоресурсы» – значение, происхождение слова;

2 *Экологические проблемы* – направления: загрязнение атмосферы, загрязнение воды, влияние на живые организмы, нарушение литосфера, загрязнение почвы и т.д.;

3 *Биоресурсы – виды*: земля (луга, степи, долины, равнины, поля, пастбища), водные, зоомасса (виды животных), фитомасса (растительные и древесные ресурсы) и т.д.;

4 *Экология // биоресурсы – проблемы; экосистема, микроэкосистема (живые организмы, в водоеме, аквариуме, лужице, капле воды), мезоэкосистема (лес, река, пруд), макроэкосистема (океан, море, зона природы, континент), глобальная экосистема (биосфера в целом), угроза уничтожения, поддержание и повышение уровня цивилизации, неграмотность, бескультурье и т.д.*

Таким образом, в методике преподавания языков для учащихся старших классов с разными направлениями характерна работа над учебным материалом, предполагающая переход от фактических знаний о языке и предмете речи к глубинным. Это означает, что ведущими в изучении лексико-грамматического строя речи являются лексико-семантические и когнитивные процессы.

Ведущими принципами в рамках когнитивно-коммуникативной технологии обучения языкам являются антропоцентричность, интегративность, семантикоцентризм, экспланаторность, текстоцентризм, диалогичность, дискурсивность, функционализм, коммуникативность. Это далеко не полный перечень принципов и носит рекомендательный характер.

Современный многопрофильный вуз ориентирован на рынок труда, в котором востребованы специалисты, готовые к инновациям, глобальным вызовам и стремительным изменениям, происходящим сегодня. В процессе обучения языкам активно используются технологии, направленные на формирование таких надпрофессиональных компетенций, как межотраслевая коммуникации, системное мышление, мультиязычность и мультикультурность и др. Это компетенции, обозначенные в научных исследованиях в соответствии с профессиями, актуальными в настоящее время [3].

Наиболее эффективными являются проектные технологии. Это одна из форм инновационной и самостоятельной деятельности обучающихся. Примерный алгоритм работы над проектом выглядит следующим образом:

1 Выбор темы, определение цели проекта через анализ состояния и проблемной ситуации (опрос, анкетирование, наблюдение, эксперимент и др.).

2 Подготовка состава проектной группы (участников), распределение ролей и обязанностей среди членов группы.

3 Анализ и обработка источников информации, отбор фактического материала, обсуждение результатов и перспектив работы.

4 Составление плана действий, основных методов исследования.

5 Разработка и оформление мини-проекта в рамках выбранной темы в соответствии с классической структурой: Тема, обоснование актуальности. Цель и задачи проекта. Объект и предмет деятельности. Гипотеза. Методы исследования. Оценка работы каждого члена группы. Описание опыта (сильные и слабые стороны), результатов, проблем, путей решения проблем. Литература. Отчет и защита проекта.

В Торайгыров университете имеется опыт проведения полиязычной профильной олимпиады среди студентов технических, естественнонаучных и гуманитарных специальностей. Данное мероприятие было инициировано центром полиязычного образования вуза и проведено в целях повышения мотивации будущих специалистов к развитию навыков полиязычности и кросскультурности как приоритетных в условиях глобализации. Одной из задач, предложенных в рамках олимпиады, была разработка и презентация трехязычного волонтерского проекта по направлениям специальностей. Было представлено 8 проектов различных профилей: машиностроительного, физико-математического, энергетического, гуманитарного, агротехнологического, экономического, естественнонаучного, ИТ-направления. Основные критерии оценивания представленных проектов – актуальность проблемы для реализации проекта, креативность, развитие и устойчивость, наличие партнеров и, или волонтерских организаций, умение публичного выступления и презентации на казахском, русском, английском языках.

Говоря о применении проектной технологии, следует отметить роль организаций, заинтересованных в специалистах, владеющих тремя и более языками. Это одно из основных требований работодателей.

ЛИТЕРАТУРА

- 1 Булатбаева К.Н. Учебный лингводидактический словарь (для функционально-коммуникативного аспекта обучения). – Нур-Султан : ИП «Булатов А.Ж.», 2020. – 74 с.
- 2 Пименова М.В., Кондратьева О.Н. Концептуальные исследования. Введение: учеб. пособие. – М. : ФЛИНТА: Наука, 2011. – 176 с.
- 3 Атлас новых профессий и компетенций. Научно-исследовательский журнал о востребованных и будущих

профессиях [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://atlas.bts-education.kz/#9-Otraslei>.

ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫНА ЕҢГІЗІЛГЕН ҮШТІЛДІЛІКТІҢ ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТИНЕ ӘСЕРІ

КАСЕНОВА Г. Т.

магистр гуманитарных наук, тарих пәннің мұғалімі
Quantum STEM School, Нұр-Сұлтан қ

XXI ғасырдың және жаһандану үдерісінің қарқынды өрубімен қояғам саяси, экономикалық өзгерістерге ұшырады, бұл, әрине, мәдениеттегі және білім беру жүйесіндегі түбекейлі өзгерістерге әкеп соқты. Қазіргі таңда әлемдік білім беру жүйесіне сәйкес бірнеше тенденциялар бар: ақпараттық–коммуникациялық технологияларды жедел түрде дамытып, оқу үдерісіне енгізу, халықтың оқу сауаттылығы деңгейін көтеру және білім берудің қол жетімділігін қамтамасыз ету. Әлемдік оқу стандарттарына сай болу үшін оқу бағдарламасына үштілділікті енгізіп, ағылшын тілінде терендептік оқыту жүйесін үйімдастыру. Осы тенденцияларға сәйкес билік білім беру жүйесіне өзгертулер енгізіп, бірқатар реформалар жүргізу үстінде, оның қатарында үштілділік те бар. Үштілділік болашақ ұрпақты қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде оқытуға бағытталған саясат болып келеді. Қазіргі уақытта КР Білім және Ғылым министрлігі үштілді білім берудің жол картасын әзірлеу үстінде. Осыған сәйкес, «2011-2020 жылдар аралығына арналған білім беру жүйесін дамытудың мемлекеттік бағдарламасы» мен «Жол картасы» бағдарламаларына сәйкес мемлекеттік тілді менгерген халық көрсеткіші 95 %, орыс тілінде сөйлейтіндер саны 90 %, ал ағылшын тілін жетік білетіндер 20 % құрайды деген болжамдар жасалынды. Жастар батыс халықтарының мәдениетіне қызығушылығын танытып, батыс мәдениеті мен тенденцияларына еліктеиді. Бұл қазақ мәдениетіне жағымсыз әсерін тигізіп, ұлттық нысанының жоғалуына әкеп соғады [1, б. 1].

Үштілділіктің оқу бағдарламасына енгізуі қазақ мәдениетіне екіжақты әсерін тигізеді. Бір жағынан болашақ ұрпақтың зияткерлілігі мен бәсекелестілігін арттыrsa, екінші жағынан, көрісінше, халық нақышын жойып, әлемдік мәдениеттің үстемдігі пайда болады. Сол себепті, бұл тақырыптың өзектілігі жылдар бойы сақталып келе жатыр.

Саутбаева А. К.	
Формирование полиязычного образования в высших учебных	
заведениях Республики Казахстан	260
Шаикова Г. К., Сембаева С. К.	
Основные функции изучения языка в современном мире	266
3 секция. Көпмәдениеттілік қағидаттарында білім беруді	
дамытудың сыртқы және ішкі факторлары	
3 секция. Внешние и внутренние факторы развития	
образования на принципах поликультурности	
Altynbaeva P. A., Asenova A. Zh.	
Metatext and its main types.....	271
Anessova A. Zh.	
Nteractive methods and forms of teaching English	281
Бектурова Ж. Б., Патхолина Л. Р.	
Методический аспект проблемы изучения неродного языка	
и литературы с позиции лингвокультурологии	286
Бертыбаева С. Х.	
Методико-дидактическое сопровождение педагогов дошкольных	
учреждений при изучении казахского языка	291
Григорян М. И.	
Подходы в обучении в вузе с точки зрения поликультурности	
в студенческой образовательной среде	298
Duisenova M. M., Kasymbai D. U.	
Motivating students to learn English speaking through	
collaborative activities	302
Егинбаева Ж. Ш., Вафеев Р. А.	
Предпосылки к применению новых информационных технологий в	
учебном процессе при обучении иностранному языку	305
Егоров А. В.	
Принципы поликультурности на примере синхронного перевода	314
Ембергенова А. Н.	
Медиа-контент «TED TALKS» как образовательный инструмент	
в обучении иностранному языку	320
Жарылғасын Н. Ж., Анесова А. Ж.	
Ағылшын тілін оқытуда подкасттарды қолданудың ерекшеліктері.....	324
Капенова Ж. Ж.	
Технологии обучения языкам в условиях разнонаправленной	
и многопрофильной подготовки обучающихся.....	330
Касенова Г. Т.	
Оқу бағдарламасына енгізілген үштілділіктің	
казақмәдениетіне әсері.....	335
Кривенко Г. А.	
Развитие поликультурной личности в Казахстане	341

Куанышева Б. Т., Кабжанова Г. А.	
О проблеме полиязычного обучения в системе вузовского	
образования Казахстана	348
Кусанинов А. А., Сахариева А. Ж.	
Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану	
негізіндегі магистранттарды мәдениетаралық академиялық	
өзар өрекеттесуге дайындау	354
Маербекова А. Е., Аскарова Г. Б.	
Интерактивті технологииларды колдану арқылы шет тілін	
менгертудің онтайлы әдістерімен нәтижелерін бакылау	361
Нұртаза М. Н., Анесова А. Ж.	
Қашықтықтан оқыту жүйесінде ағылшын тілін оқытуда	
платформаларды қолданудың тиімділігі	366
Сағиден Т. Т., Аипова А. К., Куанышева Б. Т., Данияров Н. Д.	
Этно мәдени білім	379
Sekenova D. B.	
Opportunities for using Google-products in foreign language classes	380
Uaikhanova M. A.	
To the issue of the interconnection of culture and education	383
Тлеулиева Г. А.	
Повышение эффективности процесса обучения посредством	
использования лингвистических игр на уроках русского языка	
в начальной школе с нерусским языком обучения.....	388
4 секция. Аударма мәселелері мәдениетті таратудың	
манызды қуралы ретінде	
4 секция. Проблемы перевода как важнейшего	
средства трансляции культуры.	
Анохина Ю. М.	
Автор vs переводчик: взаимосвязь личностей	393
Байсалова Г. К.	
Тенденции современной лингводидактики как основа формирующая	
обучение иностранным языкам	396
Галиева Э. Б., Журавлева С. В.	
Особенности составления англо-русского	
тезауруса в сфере туризма.....	401
Грызунова А. В., Зимакова Е. С.	
Виды перевода как варианты адекватного извлечения	
необходимой информации	406
Косташ Л. Л.	
Формирование навыков последовательного двустороннего перевода на	
начальном этапе обучения студентов–переводчиков.....	412
Кромм Д. С., Худиева С. Р.	
Перевод медиаконтента: проблемы и способы решения	417

Мисяченко С. В., Мисяченко О. Е.	
Образ природы и лирического героя в переводах русских поэтов английской литературы первой половины 19 века с точки зрения рецептивной эстетики	424
Нұманова Р. С.	
Изучение классификаций неологизмов	430
Suyuberdieva A. A., Islamova M. F.	
Peculiarities of scientific and technical texts' translation within the framework of trilingual policy	434
Тлембаева Б. К.	
Способы осуществления лингвокультурной трансляции в процессе перевода художественного текста	439
Уланова М. Н.	
Особенности перевода устойчивых сравнительных оборотов на английский, русский и казахский языки.....	445
5 секция. Мәдениетаралық коммуникация мәдениеттер диалогы мен өзара іс-қымылы ретінде	
5 секция Межкультурная коммуникация как диалог и взаимодействие культур	
Aipova A. K., Novoselova Ye.A.	
National specifics of kazakh etiquette in business communication.....	452
Абдырасулова Ж. С.	
Кыргыз, казак тилдерндеги лингвомаданият таануу аспектисинин салыштырма мааниси («ак / ақ» концепциинин мисалында).....	456
Адильбаева Д. С.	
Орыс тілі сабактарында студенттердің коммуникативті күзүрреттіліктерін дамыту жолдары	463
Аипова А. К., Шабамбаева М. К.	
Япония: национальный характер и деловая культура.....	468
Акимбекова Ш. А., Қашқынбаева К., Молдагали Б.	
Шеттілдік білім беруде «мәдениетаралық коммуникативті құзырет» үғымына сипаттама.....	473
Байгожина Ж. М., Семенова А. Н.	
Шет тілі сабактарында коммуникативті қабілеттерді қалыптастыру құралы ретінде сынни ойлауды дамыту технологиясы	478
Бекмагамбетова А.А.	
Межкультурная коммуникация как диалог и взаимодействие культур.....	484
Дубовский Ю. А., Заграевская Т. Б., Заграевская С. М.	
Пунктуация в дискурсивных условиях межкультурного интернет-общения	490

Есимханова Н. А., Байтепекова Р. М., Бимурзина А. А.	
Диалог культур как инструмент межкультурной коммуникации.....	494
Ercan G. S.	
A pragmatic perspective to intercultural communication.....	500
Жумашева А. Ш., Селезнева К. С.	
Диалог культур и проблемы лингвокультурной интерференции.....	505
Журавлева Е. А.	
Образ мужчины в английских и русских анекдотах	512
Zhumasheva A. Sh., Toleubayeva A. Zh.	
Child-parent relations in religious families in Britain, the USA and Kazakhstan	518
Zhuravleva E. A.	
Male means of Nominations in English anecdotes	524
Zeinulina A. F., Tashekova A. T.	
Multilingualism is the basis for the formation of a multicultural personality	528
Kashkinbayeva K.	
Effective ways of developing students' linguistic competence in teaching English on aviation.....	
Камзина А. А., Момбекова М. С.	
Тұс сын есімдерінің мәдениетаралық қатысымдағы семантикалық ерекшеліктері	541
Капанова Д. Е.	
Көптілділік және мәдениетаралық карым-қатастағы айырмашылықтар.....	547
Кривошапова Н. В.	
Типичные ошибки в образовании и написании имен и отчеств в документах в полиглоттичном регионе	552
Курманова Б. Ж., Унгарбаева Г. И.	
Роль телекоммуникационных проектов в обучении русскому языку как иностранному	557
Манақбаева А. Б.	
Мәдениетаралық коммуникациядағы киноның ролі.....	563
Нарожная В. Д.	
Взаимодействие и взаимовлияние культур в процессе межкультурной коммуникации	568
Novossyolova Ye. A.	
Cross-cultural business etiquette as a basis of successful communication.....	575
Pavlyuk E.S., Godfred S	
The impact of cross-culture on international business	579
Погожева Е. Ю.	
Компонент «культура» в процессе обучения иностранному языку	585

Рахимжанова Н. А.	
Вербализация образа врага в современном медиа-политическом дискурсе США.....	590
Ramazanova A. Zh., Blinova E. R.	
The relationship of English and Russian languages	596
Санникова И. И., Кириллова В. В.	
Выбор языка публикаций в социальной сети Instagram в билингвальной среде (На примере учреждений культуры города Якутска).....	601
Смирнов В. Д.	
Диалоги на уроках английского языка и их важность в межкультурной коммуникации	606
Sadykov S. B.	
Developmen of the communicative competence in the process of project work	609
Seitkenov K. B., Akhmetbekova A. M.	
The peculiarities of epithets in the novel «Shantaram» by G. D. Roberts	616
Selezneva X. S., Zhumasheva A. Sh.	
Linguistic and cultural features of english folk tales	621
Tulebayev T. S.	
Games and creative tasks in foreign language lessons as a way to develop communication skills of pupils.....	625
Тұлғабылова Н. Е.	
Межкультурная коммуникация и транскультурация: сходства и различия	629
Трофимова Г. П.	
Особенности этноконфессиональных коммуникаций в приграничном городе	635
Шакубаева М. К., Жумабаева С. Т.	
Символика чисел в английской и казахской культурах и их отражение в языке	640
Shamsutdinova Z. B., Kaldayakov K. K.	
Phraseological units in the media discourse	646
Щукина Г. О.	
Инновационные технологии обеспечения межкультурной полиязычной коммуникации в профессиональном лингвистическом образовании	650

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘУЕЛСІЗДІГІНІҢ 30 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«КӨПТІЛДІЛІК ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
КОММУНИКАЦИЯ: ТӘЖІРИБЕ, МӘСЕЛЕПЕР,
ПЕРСПЕКТИВАЛАР» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ

Техникалық редактор: А. Р. Омарова

Корректор: А. Р. Омарова

Компьютерде беттеген: А.К. Мыржикова
Басыға 14.03.2022 ж.

Әріп түрі Times.

Пішім 29,7 × 42 ¼. Офсеттік кағаз.

Шартты баспа табағы 38,27. Тарапымы 500 дана.

Тапсырыс № 3941

«Toraighyrov University» баспасы
 «Торайғыров университеті» КЕ АҚ
 140008, Павлодар қ., Ломов к., 64.